

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
 Nagy-Becskerek.
 Zápolya-utca 1-ső szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdatási
 irodákban.

Megjelenik mindegyik
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A helyzethez.

Nagybecskerek, december 27.

A monarchia két államának parla-
 menti testületei felett nyugalom honol,
 képviselők és pairek családi és magán
 érdekeiknek szentelhetik magukat. Innen
 is, tul is csak január közepén veszik fel
 újra a törvényhozási ügyeket, Budapest
 is, Bécsben is biztosnak tartják a parla-
 menti ügyek sima, eredményes folyamatát.

Magyarország a parlament mindkét
 házában régóta szilárd többségnek örvend
 s itt már biztosra veszik, hogy ebben az
 egyházpolitikai reformakció sem okoz
 változást, hogy az illető javaslatoknak a
 főrendiházban is meg lesz a többségük.
 Még a bécsi nunciaturán is ebben a né-
 zetben vannak s monsignore Agliardi bi-
 zalmas körben nem titkolja, hogy a fel-
 tévések, melyek által hivatala elfoglalása-
 kor Magyarországgal szemben magát ve-
 zettette, a tényleges viszonyok által igen
 érzékenyen dezavualva lettek, ő maga
 pedig keserűen csalódott. A Zichy és
 Eszterházy grófok, a kik Magyarországon
 a reformellenes agitáció élére álltak,
 Agliardiban csak igen mérsékelt respek-
 tust keltettek, befolyásosabbaknak tartotta
 őket, mint eddig bizonyultak s azt hiszi,
 hogy az a kíséret, melylyel parádézának,
 helyét sokkal jobban és ügyesebben be-
 töltötte az egyházfejedelmek körül, mint ő
 náluk. Papok és analfabéták? ezek laikus
 misszionáriusok nélkül is az egyházi kon-
 zervativizmus mögött voltak s az ilyen
 segítség mégis csak nagyon drágán lenne
 megfizetve azokkal a prerogatívakkal és
 hatalmi körrel, melyekre „az egyház ezen
 önkényes katonái” az „autonómia” alap-
 ján a maguk és barátaik részére töreksze-
 nek. Így mégis jobb lesz, gondolják a
 nuncius környezetében, a Galimberti-féle
 tradícióhoz visszatérni és a vatikáni po-
 litikát Magyarországon a királyi kato-
 likus egyházának fejével végezni és a
 legatus natus által értekezni s megegyezni
 az apostoli királylyal és alkotmányos
 kormányával.

A mi a külpolitikát illeti, természetesen
 Olaszország áll Francesco Crispivel a

politikai appreciáció előterében. Hogy ott
 egyedül ezt az államférfit tartják képes-
 nek a velünk szövetséges országnak majd-
 nem kétségbeesett helyzetéből való kira-
 gadására, azt már akkoriban is biztosra
 vették, a mint a végzetes válság a Giolitti-
 kabinetet elsodorta. Hogy Crispi a kamara
 és a szenátus előtt kifejtett kormány-
 programjában a külpolitikáról nem em-
 lékezett meg, az éppen nem tűnt fel: e
 tekintetben már a Crispi név maga is
 program. A hármass szövetség egyik
 megteremtője és annak kipróbált hűségü
 hive nem kénytelen bizonykodni, hogy a
 kabinet, melynek élén áll, ragaszkodik a
 szövetséghez és annak céljaihoz. És mi-
 dőn később utólagos nyilatkozatra kény-
 szerítették a külpolitika tárgyában s ezt
 ugy ecsetelte Crispi, hogy a kormány
 törekedni fog az összes hatalmakkal ba-
 rátságos viszonyban élni s a békét meg-
 ővni: tökéletesen a hármass szövetség
 keretében maradt, melynek határozott
 célja az európai béke fentartása, és csakis
 ez. Ha Blanc báró új külügyminiszter
 személye azt akarja jelenteni, hogy az új
 kormány Franciaországgal jó lábón akar
 állni, ez nekünk nemcsak nem kelle net-
 len, hanem éppen kívánatos: jó viszony
 Franciaországgal kell hogy anyagi előnyö-
 ket hozzon Olaszországnak, pénzügyi erejét
 fokozza, a mi pedig a hű szövetséget erő-
 sít, az erősíti az egész szövetséget. És bará-
 tunk barátja nekünk sem lehet ellenségünk.

Az új főrendek. Ő felsége a király Da-
 ruváry Alajost, a kir. kuriának nyugalmozott
 másodelnökét; Horthy Istvánt, a mezőgazda-
 sági és közigazgatási ténen kiváló tevékenységű
 jász-nagykun szolnokvármegyei nyabirtokost;
 Lechner Agostot, a közjog, közigazgatási jog
 és a pénzügyi jog tanárát; Ludwig Gyula
 miniszteri tanácsost, a magyar államvasutak
 igazgatósági elnökét és Szalavszky Gyulát,
 volt belügyministeri államtitkárt, jelenleg Pozsony-
 és trencsénvármegyei főispánt a főrendiház élet-
 hossziszlani tagjaivá nevezte ki. Az új főrendiházi
 tagok mindegyike méltó büszkesége annak a kör-
 nek, melyben eddigelé oly fényes eredménnyel
 működött; az ezen kinevezésben megnyilatkozó
 királyi kegy és elismerés egyrészt jól megérdemelt
 jutalom, másrészt a legilletékesebb forumtól eredő
 buzdítás az eddigi tevékenységnek még szélesebb
 körben leendő fokozott kifejtésére.

három változat közül. Haza ugysis hiába menne,
 nincs fütve a szobája.

A poétáknak gyakran nincs fütve a szo-
 bájuk.

Pár perc mulva utólérte s megszólította a
 kopott kendőt:

— Fázik ugy-e néni?

— Nem, azaz... igen fázom — felelt a
 kopott kendő olyan csengő leányhangon, a mi
 mindenkihez illet, csak egy didergő anyóká-
 hoz nem.

A poéta meghökkenett kissé: mi minden
 nem lesz a verstárgyból? Megnézte volna az
 arcát, de az ugy be volt a kopott kendőbe
 takargatva, hogy még az orra hegye se lát-
 szott ki.

— Aztán hová is megy ebben a csunya
 időben?

— Hát, hát... de mi köze ahhoz az
 urnak? Azt akarja, hogy rendőrt hívassak?

Rendőrt hivatni! Ez nem egészen illik ahhoz
 a kopott kendőhöz: itt valami titoknak kell
 lappangni, valami sejtelmes titoknak.

A verstéma elveszett, de valami érdekes
 novellát még lehet csinálni belőle.

A poéta követte a kopott kendőt; de meg-
 szólítani már nem merte többé, inkább tisztos
 távolban maradt.

A következő utcasarkon egy magas férfi
 áll a kopott kendő elébe és megragadja az anyóka
 karját.

— Csakhogy itt vagy! Jer, siessünk, —

A megyei gazdasági egyesület köréből.

Meghívás.

A torontálmegyei gazdasági egyesület igaz-
 gató választmányának f. évi december
 30-án a rendes félévi közgyűlést megelőzőleg d.
 e. 10 órakor az egyesület saját helyiségében
 N.-Kikindán tartandó ülésére van szerencsém a
 választmány t. tagjait meghívni.

N.-Kikinda, 1893. december 12-én.

Gróf Csekonics Endre,
 v. b. t. egyl. elnök.

Tárgyak:

1. Taglétszami változások.
2. Jelentés az egyl. pénztár s az egyesület
kezelése alatt lévő bikaenyésztési és bikaköz-
vetítési alapok, valamint a kísérleti és kertészeti
telepek állapotáról.
3. Jelentés a folyó évi állatdíjazásokról.
4. Jelentés a bikanevelési célra vásárolt és
felnevelésre kiosztott borjúkról s előterjesztés a
további teendőkre nézve.
5. Előterjesztés a közgyűléshez egy választ.
tagsági állás betöltése iránt.
6. Előterjesztés a millenniumi kiállításon
való részvétel tárgyában.
7. A közgyűlés tárgyainak előkészítése: a)
előterjesztés pénztárvizsgálók kiküldése iránt, b)
az egyesület kísérleti és kertészeti telepe költ-
ségvetésének, valamint a jövő évi általános költ-
ségelőirányzatnak megvitatása, c) netáni egyéb
előterjesztések.
8. Beadványok és miniszteri leiratok.
9. Indítványok.

Az egyesület választmányi tagjai, mint a
 megyei millenniumi bizottság mezőgazdasági cso-
 portjának tagjai ez alkalommal a választmányi
 ülést megelőzőleg alakuló ülés tartására is meg-
 hivatnak.

Meghívás.

A torontálmegyei gazdasági egyesület f.
 évi december hó 30-án délelőtt 10 órakor
 N.-Kikindán az egyesületi helyiségben tartandó
 rendes félévi közgyűlésére az egyesület t. tagjai
 tiszteletteljesen meghivatnak.

N.-Kikindán, 1893. december 12-én.

Gróf Csekonics Endre,
 v. b. t. egyl. elnök.

Tárgyak:

1. Elnöki félévi jelentés és tájékoztatás a
jövőre nézve.
2. Egy választm. tagsági állás betöltése.
3. Jelentés a pénztár és az egyesület keze-
lése alatt álló alapok állapotáról, valamint a
kísérleti és kertészeti telepi számadásokról s

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A szegény poéta.

— Irta: ROCCO. —

Hídeg, decemberi est volt. A mint hogy
 decemberben az esték hidegek szoktak lenni.

Az utcán egy anyóka kopott kendőjébe
 burkolózva is didégett. A mint hogy a kopott
 kendőben többnyire dideregni szokás.

Mögötte egy poéta baktatott. Ő is fázott,
 hanem azért megesezt a szive a kopott kendőben
 didergő anyókán és megsajnálta őt.

A poétáknál többnyire nagyon könnyen
 megy a sajnálkozás.

El is határozta, hogy a mint hazaér, verset
 ír erről a szegény didergő asszonyról.

A poéták gyakran szoktak verset írni.

A mi hősnök is elgondolta, milyen hatásos
 költeményt lehet gabalyítani erről a didergő
 vénasszonyról. Talán van otthon beteg férje, a
 ki durva szalmazsákon küzd a halállal. Talán
 egyetlen gyermekét akarja fáradsággal nevelni,
 azért jár ily kopottan. Vagy talán az urát már
 előbb leütötte a hajóköttel s ő most mint mosónő
 akarja éjszakai munkában meghűteni magát?
 Midegyik pompás anyag egy vershez: hanem a
 mi poétánk naturalista költő; ő csak a való-
 életet szokta rajzolni.

Elhatározta tehát, hogy utána megy a
 didergő anyókának s kilesi, melyik az igazi a

kiált föl izgatottan a kopott kendő. Ha észre
 találják venni, hogy itt vagyok, végem lesz.

A költőnek új gondolat villan meg fejében:
 hátha ezek szerelmesek s a kéréshetetlen apa
 megtiltotta, hogy találkozzanak s most a hideg
 decemberi estén adnak találkat egymásnak!

Mi lesz ennek a vége? Ha boldogok lesz-
 nek, csak novellát lehet írni róluk; ha boldog-
 talanok, akkor tán még egy drámára való anya-
 got is nyujtanak.

Egy dráma! Premiére a nemzeti színhá-
 ban! Okvetlenül utána kell járnia a dolognak.
 A lába ugyan már kegyetlenül fázik, de ezt a
 pompás drámát nem lehet elszalasztani.

Eszreveszi, a mint a dráma hőse és hő-
 nője egy korcsmába betérnek. Utánuk menne, de
 egy krajczárja sincs: ami különben a poétákkal
 gyakran megesik.

Künn az ablak előtt tánczol dideregve,
 mulatság okáért főhangon szavalja a verseit,
 hanem azért rendületlenül vár.

Félóra mulva, mikor már egy egész kötetre
 valót elszavalt, kocsi áll meg a ház előtt s két
 elegáns ur száll ki belőle.

— Megölöm azt az embert, megölöm! —
 dörmög az egyik — mialatt bebállagnak a
 korcsma ajtaján.

Poétánk feszült figyelemmel várakozik:
 most van a dráma fordulópontja.

Belülről zavaros szaváltás hallatszik; kö-
 zben-közben a kopott kendő csengő hangját is
 meg lehet hallani: de hogy miről szól a vita,
 azt meg nem tudja a szegény poéta. Ha azok-

- intézkedés azoknak az alapszabályok 11. § b) pontja értelmében leendő megvisszátérítés iránt.
4. A jövő évi költségelirányzatok megállapítása.
 5. Választmányi előterjesztések.
 6. Netáni indítványok.

HIREK.

— **A királynő születésnapja.** Ő Felsője Erzsébet királyasszonyunk december 24-én ünnepi születésnapját. Ez alkalomból az idén is fényes nagymisést tartottak a nagybecskereki plébániatemplomban. A misén, melyet Schaffer Antal pápai praelatus cze'brált fényes segédlettel, részt vettek az összes polgári és katonai hatóságok Rónay Jenő főispán és Jahoda őrnagy vezetése alatt, kik együttes imájukkal fohászkodtak az egek Urához, hogy: éljen a királynő.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán a földművelésügyi miniszter által a nagybecskereki rétlecsai, oló társulat ügyében Budapestre idéztetvén, ma este elutazik. Ő méltósága valószínűleg még holnap esztörtökön este visszajön Nagybecskereke-re.

— **Post festa.** Elmúlt tehát az év legnagyobb ünnepe. Elmúlt s csak a szívekben maradt meg nyoma: a szeretet jótékony melege. A tél poezisa: a csillogó hótakaró, a sima jégpálya, eszre alján a jégcsapok, a járó-kelők lábai alatt a tél jegezes virágainak osikorgása, az idén elmaradt; e helyett ólomszürke felhők és sűrű unalmas köd tilt a városra. Időnként eső permetezett, a mely növesztette a sártengert és otthonukba kergette még azokat is, kik e napon kétszeresen érzik a magános élet keserűségét. Még a fűtőcsze, melyen ünnepnapokon százával tolong a sétáló közönség, egészen kihalt. Csak a délelőtti harangszóra népesedett meg kissé, mikor az ájtatos hívek templomba siettek, no meg délután, a mikor a családapák — kávéházba vándoroltak. Máskülönbönn ünnepi csend honolt a város utcáin mindenütt.

— **Kézdi Kovács László.** A Nagybecskereken is előnyösen ismert fiatal piktor egy újabb sikeréről értesülünk. Nem régen, mint olvasóink tudják, megvették egy igen csinos aquarelljét, legújabbán pedig Györy Eleknek megvásárolta „Rátóti parkrészt” című olajfestményét. Őszintén gratulálunk a tehetséges fiatal művésznek folytonos haladásához.

— **Prímiciá.** Maschek József, helybeli születésű felszentelt áldozópap, tegnap mutatta be első miséjét az egek urának. Mise előtt a plébánia-lakban Schaffer Antal praelátus megható szavakban elbucsuztatta az új áldozópapot özvegy édes anyjától és rokonaitól, utána pedig a papság körmenetileg harangzugás között kísérté az új misés papot a templomba. Magára öltvén a miseruhát, oltárhoz lépett az új áldozár és a „Veni sancte”-t intonálta, melylyel kezdetét vette a szent mise. Evangelium után Láng Fülöp segédlelkész lépett a szószékre és a nap jelentőségét ecsetelte szép szavakban. A nemes hévvel tartott prédikációt, mely a jelen volt

nak ott benn eszébe jutna a készülődő dráma, bizonyosan jobban kiabálnának.

Végre nyílik az ajtó, s a két elegáns ur kilép a koresmából, betuszkolják a kopott kendőt a koesiba s elhajtatnak.

A hősnek nyoma sincs; poétánk utána járna, de a toronyóra rémesen kongja el a háromfartály tizet; sietnie kell, a kapuzárás közeleg.

Álmában is az új színművel foglalkozik, másnap reggel a szerkesztőségbe menet is azon töri a fejét. Ugy elmélyed, hogy a sikos havon kétszer is hanyatt vágja magát: de mindent könnyű elviselni értetek oh dráma, premiére, tantième!

Főnn a redakcióban a fiuk pikáns hírrel fogadják: ez és ez a kis comtesse a mult este megszökött a lovászával, de a komornyik megtudta, hogy melyik lebuja mentek mulatozni s itt astán a haragos gróf megcsipte őket. A lovászt elcsapták, a comtesse zárdába ment jobb erkölcsöket tanulni.

Szegény poéta halotthalvány lett. Oda van az ő drámája. Egy hitvány lovász és még hitványabb komornyik utját állják az ő shakespearei dicsőségének.

De tán még sincs veszve minden. A mi nem volt jó versnek, novellának, drámanak, lehet abból jó operette. Még aznap neki feküdt az irásnak. Hogy teljes legyen a szerencsétlensége, én megelöstem s legalább is olyan rossz csikket irtam a tárgyáról, mint a milyen vers, novella, dráma vagy operette készült volna belőle.

nagyszámu intelligens közönségre nagy hatást gyakorolt, az új áldozó pap paptársával együtt a stallum alatt ülve hallgatta végig. Mise után áldást osztott a papságra, édes anyjára, rokonaira és a népre. Végül pedig a nap emlékére képeket osztogattak szét a jelenlevők között. Délben Schaffer Antal praelatus nagy lakomát rendezett az új misés tiszteletére, melyen jelen volt a papság, az új misés édes anyja, rokonai és a koszorulányok. Az első tisztelet Maschek J. mondotta a pápára, a királyra, a megyés püspökre és Schaffer manuuctorra. Ezután Schaffer mondott tiszteletet, éltetvén az új misést, annak édes anyját, rokonait és Nagybecskerek városát. Este kedélyes vacsora volt az új misés pap édes anyjának lakásán, melynél jelen volt Schaffer praelatus, Balázs J. igazgató és a primicián jelen volt többi lelkész, az új misés rokonai és jó barátai. A vacsora csak a késő esti órákban ért véget.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestületének rendes havi közgyűléséről, amely ma délután kezdődött meg, lapunk holnapi számában adunk részletes jelentést.

— **Baleset.** A nagybecskereki főgymnasium köztisztviselőjében és szeretetben álló igazgatóját, Balázs Józsefet, súlyos baleset érte. Tegnap este az igazgató ugyanis több paptársával együtt Maschek ujmisés áldozárnál volt vacsorán. A mint hazafelé készültek, az igazgató sötétben a sikos kövezeten elesvén, kitorpte jobb lábát. A csakhamar előhívott dr. Haidegger ellátta az első orvosi segélylyel, mire hordágyon hazavitték a kegyesrendiek házába. A baj az orvos állítása szerint körülbelül három hónapig fogja Balázs igazgatót, kit a mai délelőtti folyamán számos tisztelője és jó barátja keresett fel, az ágyhoz lánczolni. A részvét a derék igazgató iránt általános.

— **A zsidók felirata Wekerléhez.** A XXII-ik izr. község-kerület ma tartotta meg évi gyűlését Szegeden. A folyó ügyek elintézése előtt Löw Immanuel főrabbi indítványára a gyűlésből következő táviratot intézték Wekerle miniszterelnökhez:

„A XXII-ik zsidó község-kerület ma évi gyűlését tartván Szegeden, örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy Nagyméltóságodnak és a magas kormányának halálját fejezze ki a szabadelvű egyházpolitikai javaslatokért, melyekkel a nemzetnek egy új és fényes korszakát inaurálta. A kerület a legmagasabb kötelességek színvonalán álló kormányzat hatalmas munkáját üdvözi a vallásszabadságról, a zsidó vallás reczepeziójáról, az anyakönyvek állami vezetéséről és a házassági jog szabályozásáról szóló törvényjavaslatokban és szerencsés megoldását látja ezekben a szabadelvű magyar társadalom igényeinek s óhajitásainak. Mint a magyar Alföld zsidó polgárainak képviselője, a szegedi kerületi gyűlés teljes sikert kíván a javaslatoknak és kéri Nagyméltóságodat, fogadja szívesen e szerény egyházkerületi gyűlés halálját a nemes és bátor akcióért, mely imádozt hazánkat a liberális haladásnak dicsőséges ösvényein viszi előre, győzelemre. Rósa Izsó, elnök.”

— **Vasutasok karácsonya.** Abban a karácsonyi meglepetésben, a melylyel a magyar államvasutak igazgatósága a közlekedési vállalatok alkalmazottjait megörvendezette, megönnk vasuti hálózatának tisztsége is részesedett. Az idevágó előléptetések, illetve kinevezések a következők: Nagybecskereken: Kék István állomási főnök az V. rangfokozat 2. osztályából az 1. osztályba; Zeiller Béla osztálymérnök az IV. rangfokozat 2. osztályából az 1. osztályba; Sárffy Sándor fűtőház-vezető a II. rangfokozat 2. osztályból az 1. osztályba lépett elő; Busa József gyakornok, teherleadási pénztáros pedig a VI. rangfokozat 3. osztályába neveztetett ki. Törökbecsén: Jung Antal állomási főnök az V. rangfokozat 3. osztályából az 2. osztályba és Nagyikindán: Orosz Frigyes József osztálymérnök a IV. rangfokozat 3. osztályából az 2. osztályba léptek elő.

— **Torontálmege koleramentes.** A m. kir. belügyminiszter tekintettel azon tényre, hogy Mármaros és Torontál vármegyékben előfordult utolsó kolera megbetegedés óta 20 nap telt el, az ott létezett kolerafészkeket megszüntetnek, a vármegyéket járványmenteseknek jelentette ki és erről a londoni nemzetközi értekezlet határozmányai értelmében a cs. és kir. közös külügyminisztert, valamint a külföldi Budapesti székelnő képviselőit hivatalos uton értesítette.

— **A posta és táviróhivatal köréből.** A nagybecskereki m. kir. posta- és táviró hivatalnál alkalmazott Engel Jakab Gyula gyakornok posta- és táviratbiztosító, Schweitzer Ferencz szolga pedig posta- és táviró albiztosító nevezetett ki.

— **Karácsony a női zárdában.** A kicsinyek és nagyok legszebb örömműnnepe, a karácsonyt, nálunk sehol sem ünneplik meghatóbban mint a Miasszonyunkról elnevezett iskolánővérek zárdájában. S valóban nem is tudnánk helyet, mely alkalmasabb volna hasonló ünnepélyek rendezésére, mint ez a példás tisztaság, takaros épület, hol a legszigorubb szem sem tudna egy porszemet felfedezni, s mely a maga csendjében és tisztaságában szinte hívja magához mindazokat, kiknek szíve együtt érez az ártatlan kisdedekkel. A zárda nagy terme ezuttal is zufolásig megtelt nagyszámu előkelő közönséggel, mely örömmel és áhitattal nézte a kis Jézuska történetét, melyet a zárda benlakó növendékei meglepő precizitással adtak elő. Az előadás sikerét nagyban előmozdította Babitzky Erzsébet k. a. szivhez szóló éneke és Tolveth Anna k. a. kitűnő hegedűjátéka. A zenei rész kifogástalan keresztülvitelért Wiltschgo Rezső urat illeti az elismerés. A siker oroszlan-része persze mint mindenkor ezuttal is az iskolánővéreket illeti, kik megszokott fáradságtalan buzgósággal teljesítették azt a sok munkát, melyet egy ilyen ünnepség igényel. Az előadást megelőzőleg Schaffer Antal pápai praelatus mint az intézet igazgatója intézett lendületes beszédet a közönséghez, melynek sorában ott láttuk Steinbach Antal kir. tanácsos és tanfelügyelőt is. A „munka” után a gyermekek bevonultak az utolsó terembe, hol fel volt állítva a karácsonyfa, mely körül ott diszelegtek a szebbnél szebb karácsonyi ajándékok. A kicsinyekkel a nagyok is örültek, bár nekik semmit sem hozott a Jézuska.

— **A közönség köréből.** (Beküldetett.) Mióta a zónaidőt rendezték s a városi óráknak is ezt kellene mutatniok, Nagybecskerek időszámítása nem előre halad, hanem hátra. Az nem volt veszedelmes bolondság, hogy régebben a városi órák rendszeren egy negyeddél előbbre jártak, de az már bosszantó és veszedelmes bolondság, ha — mint most — a városi órák egy negyeddél hátrább járnak a vasutinál. Vagy hát ebben „röndnek lönni nem muszáj”!

— **Jankó Ágoston bucsuja.** Nagy-Szent-Miklósról írják, hogy Jankó Ágoston főszolgabíró távozása alkalmából a város legtekintélyesebb polgárai, valamint a járáshoz tartozó községek képviselői e hó 21-én bucsulakomára gyűltek egybe. Mintegy 150-en vettek részt a diszebédén, mely valóban tünnető kifejezése volt annak a rendkívüli ragaszkodásnak és szeretetnek, melylyel az egész közönség Jankó iránt viseltetett és annak a nagyrabecsülésnek, melyet a távozó, volt főszolgabíró egyedül ügybuzgalmával, igazságos erélyességével, a közönséggel való tapintatos bánásmódjával érdemelt ki nagyszentmiklósi működése ideje alatt. Csaknem valamennyi felköszöntő, amely a banketten elhangzott, — pedig szép számmal hangzottak el, — a főszolgabíró éltetésével végződött. Az első felköszöntőt Hadfy Károly szolgabíró mondotta lendületes szavakkal, utána következtek: Telléry József, majd Jankó Ágoston, ki meghatottan köszöntö meg az ő tiszteletére rendezett bucsuünnepélyt, azután szólottak: dr. Kuhn Lajos, Decsi Vazul, Jeszenszky Ándor, dr. Jeszenszky Géza, dr. Korponay Sándor, Schwarze Eberhard, Velcsó József, Muth János és még számosan.

— **Hivatal-átvétel.** Lestyánszky János h. főszolgabíró, ki e hó 19-én érkezett Nagy-Szent-Miklósra, e hó 21-én vette át a nagyszentmiklósi főszolgabírói hivatal vezetését elődétől Jankó Ágostontól. Az átvétel után Lestyánszky János főszolgabíró rövid időre ismét visszautazott családjához Török-Becsére, honnan f. hó 28-án tér vissza, mikor tényleg átveszi a hivatal vezetését.

— **Apadó kutak.** Torontál és Temes vármegyében az artézi kutak vizszíne az utóbbi években egyre alább szállott, úgy, hogy most már alig akad néhány olyan, a melyikből a viz magától bugyog s ugyszólván valamennyit szivattyus kuttá kellett átalakítani. A magyar királyi geológiai intézet, Halavács Gyula geológussal hosszabb ideig tanulmányoztatta a bajokat. Halavács a pozitív artézi kutak negativekké való átváltozásának okát abban találja, hogy a két vármegye területén rendkívül sok a furott kut,

A geológiai intézet most felterjesztést intéz a földmívelésügyi miniszterhez az iránt, hogy Temes és Torontál vármegyében a hatósággal tiltassa be a fölösleges kutak furatását.

Karácsonyest a városházán. A karácsonyt joggal mondjuk az év legkedvesebb ünnepének, mert e napon az emberi erények legszebbike: a szeretet ünnepe ül. Kiktől a sors megtagadta a földi javak bőségét, azok részére az emberbaráti szeretet teszi e napot kedvessé. Városunk legszegényebb családjai körébe is így tért be az öröm, a boldogság a karácsonyi ünnepekre; haza vitték azt a ragyogó szemű kis tanulókat, kik a városháza nagytermében vasárnap délután 3 óraker rendezett szép ünnep részesei voltak. Loga Szilárd, városunk buzgó alkaptánya rendezte az emberbaráti szeretet emez ünnepét. A mit más városokban nagy egyesületek, testületek tesznek, azt megteszi ő egymaga. Fáradhatatlan buzgalomról járt-kelt, gyűjtötte a filléreket, gondoskodott a ruha bevásárlásáról, összegyűjtötte a város legszegényebb iskolás gyermekéért és kik a karácsony örömeit máskülönbben csak a kirakatok ablakai előtt élvezhetik, azok számára közös karácsonyfát állít és azoknak új ruhával, cipővel és — süteménnyel is teszi örömteljessé a szeretet ünnepeit. Összesen 63 gyermekeit, 45 fiút és 18 leányt ruházott fel teljes téli öltözéssel. A fiúk, egy-egy pár erős talpu csizmát, azután nadrágot, mellényt, téli kabátot, sapkát és sál, a leányok pedig alsó- és felső ruhát, cipőt, kis és nagy kendőt, azonfelül még mindegyikük egy-egy csomag süteményt, cukrot stb. kapott. A felöltöztetésnél ott volt a városi tisztviselői kar egy része, a községi iskola és a g. k. szerb hitfelekezeti iskola tanító testülete és nagyszámu közönség. A mint a felöltöztetés véget ért, meggyújtották a terem közepén felállított karácsonyfának apró gyertyáit, mire Loga alkaptány rövid beszédet intézett a gyermekekhez, buzdítván őket, hogy jó magaviselet és szorgalom által a jótéteményre magukat érdemessé tegyék. Ezután Baaden Károly közs. isk. igazgató tartott rövid beszédet, megköszönvén Loga urnak fáradhatatlan buzgalmát, melyet a szegény iskolás gyermekek segélyezésére körül minden évben kifejt. Miután még Popovics Bogdán szerb tanító ugyanolyan szellemben szerb nyelven szólott, elismádkozták a kis gyermekek a miatyánkot, a mivel a szép ünnepély véget ért. Midőn részünkről csatlakozunk azokhoz, kik Loga alkaptány buzgalmaért őszinte köszönetet mondanak, óhajtjuk, hogy a szeretet eme szép ünnepe minden évben egyre fokozódó méreteken ismétlődjen.

Ujévi üdvözlés megváltása. Hadfy Döme királyi közjegyző ujévi üdvözlés megváltása címén 5 frtot adományozott a Nagybecskerekben emelendő „Ezredévesemlék szeretetház” javára, a mely hazafias tettért legmélyebb köszönetét nyilvánítja a „Szeretetház” intézőségé.

Karácsonyesti mese. Gyere ide Laci fiam, mondd nekem mesét itt a karácsonyfa lobogó lángjai mellett. Csak jól figyelj ide és hallgasd meg ezt a mesét, mert tanulástól merithetsz belőle magadnak jövődöd életedre. Karácsony estéje volt akkor is, épen mint a minap. A magas kék égen óriási karácsonyfát állított föl az uristen a gyertyalángok helyett millió apró csillagot akasztott rá. Ugy fényelt ez az óriási karácsonyfa, hogy az egész földet tündéri fény világította meg. A karácsonyfa körül egy óriás asztal volt felállítva; a nap fénylő tányérját tette oda asztal gyanánt az uristen s azon terítettett vendégeinek; az Angyaloknak meg az Erényeknek. A nagy azur-palotában vígan folyt a mulatozás s a jó kedvet fokozta az is, hogy az angyalok meg az erények mind jó barátok, jó ismerősök voltak. Két erény ült csak közel egymáshoz, akik bízalmatlanul nézgették egymást és sehogysem érezték jól magukat. Az uristennek, aki az asztalfőn ült, feltűnt a dolog, s meglepetve szólott oda a két erényhez:

— Hát ti talán nem ismeritek egymást, hogy olyan bízalmatlanok vagytok egymás iránt.

A két erény egyszerre felelt:

— Még nem volt szerencsém!

Az uristen erre bemutatta egymásnak a két erényt:

— A Jótett.

— A Hála.

Ekkor tünt ki, hogy a Jótett és a Hála még sohasem találkoztak egymással.

A te szivedben együtt van mindakettő, ugy-e Laci fiam?

Törvényszéki csarnok.

— **Eremits Pál bűnpöre,** a melynek a m. kir. kuriánál való tárgyalása a múlt hétre volt kinttűzve, az ügy előadójának, dr. Herics-Tóth Mihály kuriai bírónak betegsége következtében ennek a hétnak a folyamán, valószínűleg holnap, csütörtökön fog csak elintézését nyerhetni. Egy vidéki lapírsainknak az a híre, mintha ez ügy már a múlt szombaton, még pedig Eremits felmentésével nyert volna befejezést, téves információra vezethető vissza.

Táviratok.

Válsághiresztelések.

Budapest, december 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Magyarország állítólag illetékes helyről szerzett információi alapján arról értesül, hogy báró Fejérváry Géza lemondott s lemondását a felség elfogadta. A lemondás oka a nevezett újság szerint, részben a miniszter betegeskedése, főleg azonban családi körülmények. Ami már azt illeti, hogy az elfogadás publikálása késik, ennek az oka egyszerűen az, mert igen nehéz feladat az alkalmas utódot megtalálni. Bécsből először a közös hadügyminiszterium két osztályfőnökét hozták kombinációba. Ezt a kombinációt azonban csakhamar elejtették, elfogadván azt az ellenvetést, hogy közös hadseregbeli tiszt kinevezése rossz vért szülne s az illetőkben különben is hiányzik a kellő parlamenti gyakorlat. Így aztán a honvédségnél próbálták kiszemelni a jelölteket. A legtöbb kilátása volt Andráffy tábornoknak; ezt azonban lehetetlenné tette az, hogy a legutóbbi községi hadgyakorlat alkalmával két nagy hibát követett el. Szóba kerültek még Bolla és Pókay tábornokok s jelenleg Forinyák kinevezetésének van a legnagyobb valószínűsége. Az, hogy polgár-ember, különösen pedig hogy Gromon Dezső államtitkár legyen miniszterré, teljességgel ki van zárva.

Budapest, decz. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Pesti Hírlap” mai száma a Fejérváry lemondásáról szóló hírekről cikkezve kijelenti, hogy báró Fejérváry gyengélkedő egészségi állapota miatt tényleg foglalkozik a lemondás gondolatával. Azt azonban, hogy a lemondás megtörtént volna, a „P. H.” teljesen alaptalannak mondja.

Budapest, december 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Az „Extrablatt” egész határozottsággal állítja, hogy br. Fejérváry lemondott, még pedig privát okok miatt. Utódja Gromon Dezső államtitkár lesz. Ugyancsak, ez a lap azt is újságolja, hogy gróf Tisza Lajos is megválna miniszteri állásától.

Báró Atzél Béla secessziója.

Budapest, decz. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Báró Atzél Béla ma levélben tudatta br. Podmaniczky Frigyes-sel, a szabadelvű klub elnökével, hogy a szabadelvű pártból kilép. Podmaniczky a kilépést a szabadelvű klubban már be is jelentette.

Báró Fejérváry Géza válópere.

Budapest, december 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ellenéje, szül. Biedermann Sarolta asszony a budapesti vikariatusi szentszék előtt házassági válókeresetet indított. Az első békeltető tárgyalás december 30-án lesz a budavári plébániahivatalnál. (Bárha a távirat beküldőjét szavahihető embernek ismerjük, mégis csak fentartással közöljük e hirt, a mely érdekességénél fogva mindenestre nagy feltűnést van hivatva kelteni.)

Öngyilkos reichsrathi képviselő.

Budapest, december 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Az a három ember, akit Mrva szabólegény (vulgo toskánai Rigoletto) meggyilkolásának gyanuja miatt elfogtak, a rendőrség előtt olyan vallomást tett, a mely felette kompromittáló Herold ifju-

cseh képviselőre. Herold ennek következtében Bécsben öngyilkos lett. Sokan gyilkosságról beszélnek.

Budapest, december 27. (A „Torontál” er. táv.) Bécsből érkezett újabb távirati jelentések szerint Herold sem öngyilkos, sem gyilkosság áldozata nem lett; alkalmasint azonban lemond képviselői mandatumáról.

A Kossuth-könyvtár.

Budapest, decz. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hiteles forrásból jelentik, hogy Kossuth Lajos könyvtárát Eötvös Károly és néhány társa vették meg, a kik a pénzt egész csőndben gyűjtötték össze és küldték el Kossuthnak. A könyvtár Kossuth birtokában marad egész haláláig, azután a Nemzeti Múzeumban nyer Kossuth-könyvtár néven elhelyezést.

Gróf Somssich Ivan öngyilkossága.

Budapest, december 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Somssich Iván, ki egykor nagy vagyon birtokosa volt, de az utóbbi időben hónapos szobában lakott a zerge-utoza 7. sz. a., életének 51. évében a Duna habjaiban lelte halálát, melyet sok szenvedés és hányódás után valószínűleg ő maga, keresett. Az elhunyt, mint a gazdag somogy megyei Somssich-család sarja, fényes nevelésben részesült. Családi élete a lehető legszerencsétlenebb volt. Vagy tíz esztendőig férje volt Kraill Irmának, a ki most Bercsényi Bélának, a nemzeti színház tagjának a felesége. Gróf Somssich Iván nem tudott a pénzzel bánni s mert a házasságot egyéb viszályok is lehetlenné tették, Kraill Irmától elvált. Később birtokán Kadarkuton egy odaváló gazdag földbirtokos feleségével állt össze, amely viszonyból két törvénytelen gyermek is származott. A saját családjával is meghasonlott és egyik öccsével, Ödön gróffal most is pert folytatott. Legutóbb egy idős hölgygel, egy előkelő fehérmegyei tisztviselő húgával járt jegyben. Ez elé a házasság elé nagy akadályok gördültek, ugyhogy Somssichon buskomorság vett erőt, elannyira, hogy egy trappista kolostorba vonult s mint trappista-barát sok ideig tartózkodott Boszniában. Később megunta a kolostorbeli nélkülözést és a ferencziek közé lépett. Itt se tetszett neki, a rokonaival pedig, akikenél ezután meghúzódott, nem tudott megférni. Feljött Budapestre, ahol nagy szegénységben élt. Nem lehetetlen, hogy ittas állapotában lecsuszott a parton s a sekély vízbe esve megfulladt. Másrészt azt is valószínűnek tartják, hogy önként kereste a halált.

Budapest, decz. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Somssich Iván halálára vonatkozólag a rendőrség kijelentése szerint nincs kizárva az az eset sem, hogy gyilkosság forog fenn. A rendőrség elrendelte a holttest felboncolását.

Egy rabbi vád alatt.

Budapest, december 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szegedről telegrafálják: A szegedi zsidóhitközség kerületi bírósága ma délután ült össze Dósa Sámuel dr. h. elnök elnöklése alatt és tárgyalta a Klein Jakab dr. rabbi és a szentesi zsidó hitközség közt fennforgó ügyet. Löw Immanuel előadta a rabbi ellen emelt hatvan vádpontot. A felek a tárgyalás folyamán egyességre jutottak, melyet a bíróság megérősített. Az egyesség az, hogy Klein rabbi lemondott állásáról.

Amerikai párbaj.

Budapest, december 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az elmúlt éjjel a külső vácsikóruton, a 98-ik sz. ház melletti telken Köller Ede tizenhatszáz éves géplakatos egy hatlövétű revolverből halántékon lötte magát és szörnyet halt. Az öngyilkos röviddel végzetes tettének elkövetése előtt egyik barátja cselédjénél tartózkodott és ott mindenkitől érzékeny bucsut vett, úgy, hogy feltűnt a magaviselete és megkérdezték ennek okát. Mivel azonban nem adott kielégítő magyarázatot, barátjai értesítették a viza-fogódúlón lakó szülőit, de mire ezek eljöttek, hogy haza vigyék fiukat, ez már eltávozott és mihelyt kiért az utcára, föbe lötte magát. Egy nála talált levélben elmondja, hogy azért kellett öngyilkossá lennie, hogy beválthassa három hónap előtt adott ígéretét, „melylyel kötelezte magát, hogy föbe lövi magát”.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

H i r d e t é s e k.

55730. szám 1893. (805—3.1)

Pályázat.

A nagyikindai gymnasiumnál betöltendő tanári állásra, melylyel, ha rendes tanár alkalmaztatik, évi 1200 frt fizetés, 200 frt lakpénz, 100 frt ötödéves pótlék és a törvényes nyugdíjra való igény, ha pedig helyettes tanár alkalmaztatik, évi 1000 frt jutalomdíj élvezete van egybekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásra a német és magyar, vagy német-latin nyelvből középiskolai képesítéssel bíró egyének pályázhatnak.

A pályázók a nagyikindai gymnasiumi bizottság elnökségéhez címzett folyamodványukat, melyben életkoruk, vallásuk, családi állapotuk, hadi kötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik, képesítésük, nyelvismereteik, eddigi neta-láni szolgálataik okmányokkal igazolandók, ha szolgálatban vannak, előjáráságuk utján minősítési táblázattal, különben pedig közvetlenül Nagybecskerekre, Torontáimégye alispánjához jövő évi január hó 15-ig küldjék be.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi december hó 21-én.

Daniel László,
alispán.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

3732. sz. 1893. (795—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1893. évi 3529. sz. végzése következtében Török Lajos perlaszi ügyvéd által képviselt javára, Napholcz Gyula csemtai lakos ellen 8 forint s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 348 frtra becsült 2 ló, 1 kocsi és butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 3732/1893. számú végzése folytán 8 forint tőkekövetelés, ennek 1893. évi augusztus hó 9-ik napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 20 frt 61 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csentán adós házában leendő eszközökre 1894. évi január hó 11-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Kelt Perlaszon, 1893. évi december hó 6-ik napján.

Engl,
kir. jbirósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a nagybecskereki m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt álló nagybecskereki kincstári erdőnek 1893/4-ik évi 3-94 holdas vágás terén létező 63 tömör méter épület és műszerfa, 289 ürm.^s hasáb, 146 ürm.^s dorong, 1178 nyaláb rözse és azzal járó tusak kemény fatömeg összesen: 1219 frt 06 kr. kikiáltási ár mellett, feldolgozatlan állapotban, az az tövön, tuskó irtási kötelezettséggel 1894. évi január hó 5-én délelőtt 10 órakor alulírott erdőgondnok-ság irodájában írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverés utján, felsőbb jóváhagyás fenntartásával fog eladatni.

A fa letarolása, irtása és kiszállítása még a tél folyamán eszközözendő.

A bánatpénz a kikiáltási ár 10 szá-zaléka.

A zárt és szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok, melyekben kiteendő,

hogy ajánlattevő magát, az ismeretes fel-tételeknek aláveti, megfelelő bánatpénz csatolásával legkésőbb 1894. évi január hó 5-én d. e. 10 óráig alulírott kir. erdő-gondnoksághoz benyújtandók, mert később-ben érkezők nem fognak tekintetbe vétetni.

Ezen úzletre vonatkozó árverési és szerződési feltételek úgy az orsovai m. kir. erdőhivatalnál, mint alulírott m. kir. erdőgondnokságnál bármikor betekinthe-tők. (786-1.1)

A m. kir. erdőgondnokság.

5513. tkvi szám 1893. (792—1.1)

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni földhitelintézet végrehajthatónak, Zsupanszki Mila és István melenczei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 61 frt 80 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyé-ben a területén levő Melencze község ha-tárában fekvő 1977. sz. tjkvben foglalt 2423/b., 3016/b., 5954/b. és 6277/b. hr. sz. a. fél urb. telek két harmadának fele 1252 frt kikiáltási árban 1894. évi márc-zius hó 21-én délelőtti 10 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók, a végrehajtató képviselőjének kivételével, tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óva-dékképesnek nyilvánított értékpapirban a ki-küldött kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismerésvényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt e kir. járásbíróáságnak tkvi irattárában s Melencze községelőjáró-ságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíróóság tkvi hatóságánál, 1893. évi október hó 5-ik napján.

Jakabffy, kir. jbiró.

9240. kig. szám 1893. (807—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A megtüresedett lajosfalvai községi orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állással 800 forint évi fizetés, 20 kr. nappali, 40 kr. éjjeli látogatási díj élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal fel-szerelve kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz 1894. évi január hó 21-ig küldje be.

A választás 1894. évi január hó 22-én fog Lajosfalva községházánál megejtetni. Kelt Antalfalván, 1893. évi deczem-ber hó 20-án.

Jablonszky Miklós,
főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Az alulírott intézet részéről ezen-nel közhírré tétetik, miszerint a lejárt zálogtárgyak az 1881. évi XIV. tcz. 15. §-a értelmében 1894. évi január hó 4-én délelőtti 9 órakor az intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek. (780-3.2)

Ezen zálogtárgyak hosszabbítása esetleg kiváltása csak 1894. évi január hó 3-ig eszközölhető.

Nagybecskerek, 1893. december 18.

I. nagybecskereki zálogintézet.

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585. szám.

Legjobb

száraz tűzifa

és szagtalan

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinségi bányákból, kőtartalom és minőségre nézve a száraz föld minden egyéb köszénét felülmulja. (662—40.24)

Olcsó tőke-bor.

Bortüztünk megszüntetése végett

valódi kitűnő jó szirmiai és baranyai

schiller borokat

hectoliterenkint 15 frtjával eladunk.

56 liter is kapható.

Schön B. József és társa,

(771—6.4)

Nagybecskerek, Temesvári-utca.